

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження/рекомендації проєкту експертного висновку GER
щодо можливості акредитації
ОНП 21048 Політична географія та геополітика
рівень вищої освіти: магістр, спеціальність 106 – Географія

Ми вдячні експертам за слушні пропозиції щодо ОНП “Політична географія та геополітика”. Рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОНП та її подальшому вдосконаленню у відповідності до цілей ОНП. Водночас ми не погоджуємося із певними зауваженнями які зроблені експертами GER за результатами експертизи ОНП.

Критерій	Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми	Коментарі
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	<p>1. При перегляді ОП активніше вивчати та враховувати досвід профільних програм, дотичних до політичної географії та геополітики, у закордонних ЗВО, що сприятиме врахуванню наявних тенденцій розвитку галузі та позитивно позначиться на активізації долучення здобувачів ОП та НПП, залучених до викладання ОК професійного спрямування, до профільних науково-дослідницьких програм європейського і світового освітнього простору;</p> <p>2. Викладачам, які викладають предмети професійної підготовки на ОП, рекомендовано планувати вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм шляхом участі в наукових проєктах, під час стажування у профільних з географічних досліджень закордонних ЗВО.</p>	<p>1. Робоча група активно вивчає та проводить моніторинг дотичних до політичної географії та геополітики освітніх програм у закордонних ЗВО і враховує сучасні тенденції у розвитку галузі. У ході останнього перегляду було враховано освітні програми, зокрема із суспільної географії, геополітики і глобальної економіки, геополітики і безпеки, конфліктів, території та ідентичностей в університетах Великої Британії (Кембріджський, Ексетерський, Кентський, Кінгс-коледж у Лондоні, Королівський коледж Гелловей), Ірландії (Університетський коледж Дубліна), Нідерландів (Радбодський університет), США (Університет Джорджа Вашингтона, Каліфорнійський університет у Лос Анджелесі). Актуальні тенденції було враховано і у ході останнього перегляду ОНП, зокрема посилено міждисциплінарний характер ОНП, додано блок дисциплін за вибором з фокусом на вивченні глобальних процесів – саме ті тенденції, які було виявлено у ході аналізу досвіду дотичних ОП у зарубіжних ЗВО.</p> <p>2. Члени робочої групи, котрі водночас відповідають за предмети професійної підготовки, на поточний момент активно залучені у розробку міжуніверситетської магістерської ОП з політичної географії – проєкт PolGeo за підтримки Ерасмус +, що сприятиме обміну досвідом, а також створюватиме платформу для активнішого</p>

<i>Критерій</i>	<i>Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми</i>	<i>Коментарі</i>
		залучення НПП та здобувачів у міжнародній академічній мобільності за фахом і долучення їх до європейського та світового освітнього простору.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	<p>1. Переглянути побудову структурно-логічної схеми;</p> <p>2. Освітній компонент «Методика викладання профільних дисциплін у ЗВО» потребує перегляду змістового наповнення;</p> <p>3. Продовжити позитивну практику збільшення баз-практик, та оприлюднювати договори з ними, що в майбутньому сприятиме ширшим можливостям у формуванні індивідуальної траєкторії здобувачів;</p> <p>4. Розглянути можливість включення окремих фахових дисциплін, які формують загальний світогляд людини, на кшталт, Глобальна політична географія / Геополітичні та гео економічні трансформації: стратегічне позиціонування країни у світі / Країни світу: глобальне та регіональне середовище розвитку та співробітництва до загальноуніверситетського Каталогу вибіркових дисциплін.</p>	<p>1. Ми не погоджуємося, що наявна структурно-логічна схема є недостатньо інформативною для здобувачів. Вона чітко артикулює етапи ОНП, де здобувачі обирають дисципліни за вибором і інформують їх про спектр можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії. На нашу думку, перевантажена схема може навпаки ускладнювати сприйняття інформації. Ми погоджуємось звернути увагу на дану рекомендацію і винести дане питання на обговорення у ході чергового засідання РГ, зокрема уточнивши думку стейкхолдерів з цього приводу.</p> <p>2. Погоджуємося</p> <p>3. РГ постійно проводить роботу із розвитку співробітництва із стейкхолдерами та потенційними роботодавцями.</p> <p>4. Ми вдячні за позитивну оцінку освітніх компонентів ОК, однак не можемо виконати рекомендацію щодо включення дисциплін розроблених нашими НПП до загальноуніверситетського Каталогу вибіркових дисциплін – в Університеті такий каталог не затверджується оскільки здобувачі освіти через систему Triton мають можливість обрати будь-яку навчальну дисципліну з будь-якої програми (існування окремого каталогу звужуватиме можливості здобувачів освіти). Таким чином всі ці дисципліни вже доступні всім здобувачам освіти Університету</p>
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Потребує оновлення Програма вступного фахового випробування.	Програма вступного фахового випробування оновлюється після затвердження Правил прийому до Університету. У цьому році через значну затримку із затвердженням МОН України Порядку прийому, Правила прийому були затверджені тільки 17 квітня. Програма вступного фахового випробування вже переглянута.
Критерій 4.	1. Розглянути можливість досягнення балансу у	1. Досягнення паритету у викладанні освітніх компонентів англійською

<i>Критерій</i>	<i>Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми</i>	<i>Коментарі</i>
<p>Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>вибіркових блоках дисциплін щодо паритетності у викладанні курсів англійською мовою.</p> <p>2. Розробити систему популяризації, мотивації студентів до участі в програмах міжнародного обміну.</p>	<p>мовою між двома вибірковими блоками входить до планів подальшого удосконалення ОНП. Вважаємо це слушною пропозицією.</p> <p>2. На нашу думку, КНУТШ має достатньо розвинену інформаційну базу щодо можливостей участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Під час навчання, НПП регулярно інформують здобувачів про можливості та престиж участі у міжнародних проектах. Водночас, як і у попередньому пункті, участь чи неучасть у наявних програмах є особистим вибором здобувачів. Окремою проблемою є те, що наявні програми не зовсім відповідають фаху нашої ОНП через її унікальність. Крім того, серед об'єктивних причини низької активності у цьому напрямі є мала чисельність академічних груп. Вважаємо, що потреби у додатковій системі популяризації та мотивації здобувачів до участі у міжнародній мобільності немає. Водночас, члени РГ активно працюють над розробкою та впровадженням міжуніверситетської ОП з політичної географії магістерського рівня у рамках проекту PolGeo спільно з Остравським університетом (Чеська Республіка), Будапештським університетом імені Лоранда Етвеша (Угорщина) та Тбіліським державним університетом (Грузія). Реалізація даного проекту надасть здобувачам можливість та мотивацію для міжнародної мобільності у рамках обраного фаху</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти академічна доброчесність</p>	<p>1. Доопрацювати РНП в контексті регламентування кількості балів, які здобувачі можуть отримати за самостійну роботу;</p> <p>2. ЗВО здійснювати повторну перевірку кваліфікаційних робіт безкоштовно, оскільки це перетворить використання програмного забезпечення з перевірки на текстові збіги з інструменту контролю на інструмент допомоги здобувачам, та оприлюднювати на сайті географічного факультету інформацію про проведені заходи з академічної доброчесності.</p>	<p>1. Ми не вважаємо за можливе впровадити рекомендацію «доопрацювати РНП в контексті регламентування кількості балів, які здобувачі можуть отримати за самостійну роботу», адже вся система оцінювання на компетентнісній основі передбачає оцінювання здобутих результатів навчання, незалежно від способу (навчальні заняття чи самостійне опанування) їх здобуття, що й відображено у РПНД.</p> <p>2. Практика НПП кафедри свідчить, що здобувачі, котрі свідомо дотримуються норм академічної доброчесності і не практикують копіювання запозичених текстів або їх фрагментів, завжди отримують</p>

<i>Критерій</i>	<i>Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми</i>	<i>Коментарі</i>
		високий відсоток оригінальності власного тексту за результатах перевірки їх робіт на плагіат. На нашу думку, повторна перевірка на платній основі виступає додатковим стимулом не вдаватися до недоброчесних практик написання текстів, а отже скасування даної практики нам видається недоцільним і навпаки, може спровокувати здобувачів експериментувати із можливістю порушити норми уникнення плагіату.
Критерій Людські ресурси	<p>6. 1. На постійній основі залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, у т.ч. закордонних;</p> <p>2. Посилити публікаційну активність викладачів, які залучені до викладання на ОП, у наукометричних базах Scopus та Web of Science; регулярно підвищувати кваліфікацію НПП.</p>	<p>1. РГ погоджується, що залучення професіоналів-практиків на систематичній може суттєво посилити привабливість ОНП для вступників. Водночас, реалізація такої ініціативи на практиці є доволі проблематичною. Зазвичай, професіонали-практики, з якими співпрацює РГ, мають доволі завантажений графік роботи. Участь у епізодичних лекціях, семінарах або інших заходах дозволяє вибудовувати гнучкий графік, сформувати концентрований матеріал для здобувачів. Тоді як розробка цілих навчальних курсів вимагає значно вищого рівня залучення і витрат часу, що є неприйнятним для наших партнерів у більшості випадків. З іншого боку, РГ намагається забезпечити певну кількість гостьових навчальних занять із різними професіоналами практиками, що має свою перевагу – стимулювання інтересу серед здобувачів та демонстрація їм можливостей практичного застосування набутих компетентностей у ширшому колі практичних видів діяльності.</p> <p>Випускова кафедра та географічний факультет всіляко сприяють публікаційній активності НПП, зокрема у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web oa Science, а також контролюють регулярне підвищення кваліфікації НПП. НПП випускової кафедри мають відповідні публікації та регулярно підвищують власну кваліфікацію у наукових та освітніх осередках як в Україні, так і за її межами.</p>
Критерій Освітнє середовище та матеріальні ресурси	7. В навчальному корпусі встановити вказівники з використанням шрифту Брайля.	Ця рекомендація буде врахована.

<i>Критерій</i>	<i>Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми</i>	<i>Коментарі</i>
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	<p>1. запровадити періодичне анонімне опитування здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу на освітній програмі з можливістю відкритої відповіді;</p> <p>2. До складу робочої групи включити представника роботодавців.</p>	<p>Згідно діючого в КНУТШ «Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ», щорічно на рівні університету та факультету проводяться соціологічні опитування, результати яких оприлюднюються та обговорюються на засіданнях ректорату, вчених рад, кафедр. Проте, задля включення академічної групи до програми опитування, існує вимога мінімально необхідної кількості осіб в групі – задля забезпечення анонімності та репрезентативності. Нажаль, останні роки розмір академічної групи не дозволяв включити здобувачів за ОНП Політична географія та геополітика до загальноуніверситетського опитування. Ставити відкриті питання за умови навчання 1-2 здобувачів в групі апіорі робить неможливим дотримання принципу анонімності. Єдиним застосовним засобом отримання інформації про точку зору здобувачів в таких випадках є проведення фокус-групових інтерв'ю. У поточному році здійснено набір повноцінної академічної групи, тож наступного року здобувачі за даною ОНП будуть включені у програму опитування, що проводить КНУТШ.</p> <p>РГ активно співпрацює з роботодавцями і стейкхолдерами, регулярно запрошуючи їх на засідання і вивчаючи їх пропозиції щодо розвитку та вдосконалення ОНП. Включення представника однієї з чисельних конкуруючих організацій роботодавців у якості членів РГ на постійній основі може бути невиправданим рішенням, адже ми намагаємося підтримувати контакти з широким спектром установ та організацій. Включення одного з представників роботодавців до складу РГ на постійній основі обов'язково звужить орієнтацію подальшого професійного зростання здобувачів освіти.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	Запровадити практику публікування порівняльної таблиці перегляду ОП на сайті ЗВО.	Вважаємо, що дана інформація не становить безпосередній інтерес для вступників та здобувачів, тому не потребує публікації на сайті ЗВО. Водночас, результати перегляду ОНП, у т.ч. і порівняльна таблиця, документально фіксуються РГ, і як засвідчила акредитаційна експертиза, можуть бути продемонстровані на запит будь-якої зацікавленої сторони.